

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, 1/2 strani K 16.—, 1/4 strani K 8.—, 1/8 strani K 4.—, 1/16 strani K 2.—, 1/32 strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (insertate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuj v gledališkem poslopu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Štev. 10.

V Ptuj v nedeljo dne 17. maja 1903.

IV. letnik.

Naprednjaki!

Kakor smo na drugem mestu poročali, je zadela mesto Slovenski Gradec velika nesreča, ker je pogorelo več kakor 75 poslopij. Prosili smo za podporo teh revežev. Naše uredništvo sprejme tudi najmanjši dar in bode skrbelo, da ga dobè najubožnejši od teh siromakov v roke. Kdor je usmiljen, bode tudi usmiljenje dosegel!

Konzumno društvo v Vitanju.

Dne 5. t. m. se je pred celjskim okrožnim sodiščem odigrala žaloigra, kakor smo jih v naših krajih že več doživeli in kakih še žalibog imamo več pričakovati.

Po nasvetu duhovščine, posebno tedajnega gospoda župnika, državnega in deželnega poslanca Žičkarja se je ustanovilo v Vitanju leta 1899 konzumno društvo pod naslovom „Kmetijska zadruga“. To društvo je poslovalo do 12. oktobra leta 1902. Ta dan je prodala zadruga vse svoje blago in vso svojo upravo komiju Moletu. Mole pa je prebrisana glavica, seveda za sebe, zato je hotel pri tej kupčiji zadrugo goljufati. Nato se je prodalo vse, kar je imelo še količkaj vrednosti vitanjskemu trgovcu Vodušeku za 1800 K.

Ob tej priliki je prišlo sodnji na znanje, da se je zgodil pri zadrugi popoln polom.

Končno stanje zadruga je sledeče: Imetek zneso: 1. Skupilo za prodano blago 1800 K. 2. Tirjatve iz-

terljive in neizterljive 1805 K. Še ne vplačani deleži združnikov 1129 K, toraj ves imetek skupaj 4734 K. Temu imetku stoji nasproti: 1. Dolg, katerega ima društvo v Vitanju, ki zneso 19370 K 29 vinarjev. Dolg na blagu 2673 kron 55 vinarjev. Skupaj toraj zneso dolg 22 tisoč 43 kron 84 vinarjev. **Izguba toraj zneso 17.309 K 87 vinarjev.**

Ko je prišlo sodnji to na uho, je tožil državni pravdnik (štatsanwalt) 7 kmetov, trgovskega pomočnika Moleja in Karola Seliškarja, revizorja „Gospodarske zveze“ v Ljubljani, kateri je bil od zveze poslan, da bi knjige in račune tega društva pregledal. Ker imamo na Spodnjem Štajarskem še več takih konzumnih društev, katere stojijo ravno tako na klerikalni podlagi, kakor umrlo društvo v Vitanju, hočemo si to sodnijsko obravnavo malo bolj natanko ogledati.

Pokazati hočemo kmetom na podlagi te obravnave, kaj je njemu pričakovati od klerikalnih konzumov.

Pri obravnavi je bilo kaznovano vseh sedem obtoženih kmetov, tisti pa, kisote kmete zapeljali, tisti, ki so ta konzum vstanovili, tisti so se pravočasno od konzuma odstranili, češ, kmet, zdaj pa le sam pojej to kašo, katero smo ti mi zasolili!

Sedemnajst tisoč 309 kron, to je lep denar in plačati ga bodejo morale žuljeve kmečke roke! Ta nesreča zadene vitanjske kmete tem ostreje, ker je večina od njih že zadolžena in ker so vsi ti reveži pričakovali, da bodejo postali po tem konzumu kar čez noč bogati.

Prijazen trg Vitanje ima mnogo poštenih trgovcev, kateri so živeli že iz davnega v popolni slogi s kmetom, čeprav je bil ta Nemeč, drugi Slovenec. To mirno

življenje pa seveda ni ugajalo klerikalcem, bilo jim je trn v peti in radi tega so sklenili, ta mir skaliti, da bi potem dobili več klerikalnih podvržencev. Tedajni župnik v Vitanju deželni in državni poslanec Žičkar in njegova dva kaplana so sklenili, kmete osrečiti s tem, da so začeli raznašati po fari vest, da je za Vitanje in okolico konzum jako potreben.

Predsednik tega društva zapeljani kmet Poklič je podal pred sodnijo jako zanimivo sliko, kako se je ta konzum ustanovil. Poklič pripoveduje, da je Žičkar sklical leta 1899 kmete iz okolice na nekak shod, ter predlagal, naj se ustanovi konzum. Poklič je povedal odkritosrčno, da je imel on že tedaj pomisleke, češ, Bog vè, kako bo šlo s tem konzumom, a župnik Žičkar je kmetom vse mogoče obetal, ter jim rekel, da bodejo lena papirju in je še pristavil: „Saj imamo posojilnico, saj je ona zato tukaj, da bo dala denar“. In tako so se dali kmetje pregovoriti in vstanovilo se je društvo. Sestavil se je odbor in tukaj se zopet vidi, kako zvite butice so klerikalci, v odbor so se po klerikalnem uplivu zvolili sami taki možje, kateri so vseskoz neuki, kateri niso nikdar ali pa samo redko kedaj obiskali šole. Seveda, take odbornike so si klerikalci želeli, ker so jih potem lažje imeli na vrvi. Dokaz za to je jako lahek! Odbornik tega društva Brodej je povedal, da je hodil 2 leti po enkrat na teden v šolo, toda pisati se takrat niso učili. Jeseničnik sploh ni hodil nikdar v šolo, ko so ga zvolili v občinski zastop, naučila ga je žena ime podpisati. Odbornik Gornjak ni nikoli videl šole od znotraj. Odbornik Stimulak je šel šestkrat v šolo. S temi seveda so bili klerikalci zadovoljni, ker so z njimi delali, kar so hoteli. K temu še nam je omeniti, da so še poslovodji tega društva delali s temi kmeti in z njihovim denarjem in blagom, kar se jim je poljubilo. V par letih obstanka konzuma je bilo pet dvomljivih komijev za poslovodje, nekaj časa celo trgovski učeneč!

Predsednik konzuma Poklič pripoveduje nadalje

Slovenji Gradec v plamenu.

Strašna vest se je raznesla zadnjo nedeljo po Spodnjem Štajerskem. Prijazno in lepo mesto Slovenski Gradec je bilo v plamenu. Skoraj tretji del mesta je upepeljen. Ob 1/3 popoldan je nastal ogenj v hiši neke Požgane v cerkveni ulici. Plamen se je dvignil nad streho in v par trenutkih je bila tudi cerkev tik te hiše v plamenu. Kar se je potem zgodilo, se ne da popisati. V četr uri je bila cela cerkvena ulica, v kateri so bile hiše skoraj brez izjeme pokrite z lesenimi ploščicami (sindelnom), v ognju. Stanovalci teh hiš še niso imeli niti toliko časa, da bi rešili iz hiš svoje najpotrebnejše imetje. Vsak je bil srečen, da mu je bilo vsaj mogoče, rešiti svoje življenje. Nekteri so znosili svoje dragoceno pohištvo na ulico, da bi jo obvarovali ognja, toda kaj je to vse pomagalo, ko pa je bil ogenj tako grozovit, da je kar na ulici zgorelo. Požarna bramba je bila napram temu velikanskemu ognju popolnoma brez vsakega upliva. V cerkveno ulico ni mogel nihče. Zgorelo je 47 hiš in k njim spadajoča poslopja. Škoda znesla 702 tisoč kron. Pri požarnem medsebojnem zavarovalnem društvu v Gradcu je bilo od teh hiš 29 za 120 tisoč kron zavarovano. Nekteri od pogorelcev so zavarovani pri drugih podjetjih, toda vsi tako nizko, da zavarovalnina niti deseti delj škode ne bode pokrila. Zgorelo je tudi mnogo živine, blaga,

sodišču tako-le: „Pravila društva so nam g. župnik Žičkar, pač prebrali, pa jih nismo prav nič zastopili. Župniku smo tudi prepustili vodstvo in denar. Poslovodja (komi) Lakner je bil ves dan pijan. Njegov naslednik Pirnat je tudi samo pil. Z njim je prišel Švab, ki je bil še slabši. Delali so po svoji volji, naročali blago in prodajali po svoje. Fature sem pač včasih gledal, pa nisem nič zastopil. Ko tega odbornika predsednik vpraša, zakaj niso na povedali konkurza, ko so videli, da so zabredli v take velikanske dolgove, je Poklič odgovoril: „Konkurza. Ko pa ne vemo, kaj je to!“

Brodej je izpovedal dobesedno: „Zdi se mi, da sem načelnikov namestnik. Žičkar so rekli, da se ne bo nič hudega zgodilo!“ Na vprašanje predsednika sodnije, ali ni poznal svoje odgovornosti, je odgovoril: „Kako bom odgovoren, ko se pa nič ne spoznam v take reči!“

Blagajnik (kasir) Janežič je povedal, da nikoli videl ključev od kase, tudi nikdar ne denarja. Nato ga vpraša državni pravdnik (štatsanwalt), kdo da je pravzaprav kmetijsko zadrugo potreboval. Janežič na to vprašanje vsklikne: „**Mi kmetje že ne!**“ Na račune se nič ne spozna, on ne ve kaj je bilanca konkurza i. t. d. Vsega tega nam je duhovščina kriva, Žičkar nas nikoli niso vprašali!“

Jos. Gornjaka vpraša državni pravdnik: „Kako ste spolnovali svojo odgovornost kot odbornik?“ Nato reče Gornjak: „Nič nisem vedel, ko vsega nič vedni bilo, sem od drugih zvedel!“

Odbornik Jernej Jevnišek: „Kako ste skrbeli kot odbornik?“ Jevnišek odgovori: „Kako bom skrbel, ko sem pa tako daleč proč doma. Žičkar je kriv, da smo društvo naredili, ki ga nismo nič potrebovali. **Jaz sem rajše drugje kupoval kjer je bilo cenejše in bolj pošteno!**“

Matija Stimulak se je zelo hudoval nad Žičkarjem in konzumom, češ, da on do poloma

mного pridelkov in živeža. Mesarju Marthu je zgorelo na primer 1600 kron gotovega denarja. Več kakor pol milijona kron škode ni pokrito z nikako zavarovalnino.

Dne 12. t. m. v jutru je prišel na lice mesta c. k. cesarjev namestnik. Prinesel je s seboj kot prvo pomoč blizu 5 tisoč kron in obljubil še daljno podporo. Popoldan je prišel tudi deželni glavar. Tudi ta je prinesel podporo v denarju. Presvitli cesar je takoj, ko je dobil telegram o tej grozni nesreči daroval 10 tisoč kron.

Več kakor 20 požarnih bramb je celo noč od zadnje nedelje do pondeljka gasilo in tem se je posrečilo, da so ogenj vsaj omejili in zabranili, da ni celo mesto zgorelo. Pokazalo se pa je tudi, da ima človek v veliki nesreči tudi prijatelje, o katerih prej niti slutiti ni in sicer take prijatelje, kateri celo žrtvujejo svoje življenje, da bi pomagali svojemu bližnjemu.

V neki hiši, ki je bila že popolnoma v plamenu, je bila zaostala deklica. Nihče, tudi požarni brambovci se niso upali v hišo, ker je bilo vsaki trenutek pričakovati, da se bode podrla. Kar skoči mlad mož, Kotnik se piše ta pogumni uslužbenec neke večje trgovske hiše, v goreče poslopje in kmalu je prinesel sam ves obnemogel od vročine in dima na rokavih deklico, katera je bila sicer malo obžgana, a vendar bode ostala pri življenju.

sploh ni vedel, da je pri konzumu. Ta mož pa je bil celo načelnik nadzorstva! Kdo ga je volil, kdaj in zakaj, o vsem tem nič ne ve. Tudi podpisal ni nikoli nič, njegove podpise so ponarejali!

Tako govorijo odborniki tega društva!

Sicer se nam ni čuditi, da ni nobeden upnik tega društva zahteval konkurza, ker so si gospodje vedeli pomagati. Ubogali so namreč župnika Žičkarja in segali prav globoko v posojilnično kaso in to tem ložje, ker so bili v načelstvu posojilnice deloma tisti udje, kakor pri zadrugi.

Že ti prizori kažejo popolnoma, kako so ravnali klerikalci s kmeti, povzročil pa je to društvo, ki je bilo popolnoma nepotrebno, ljubljenev vseh klerikalcev na Spodnjem Štajarskem, ustanovil je to društvo dika in ponos vseh tako zvanih narodnih voditeljev, mož, kateremu se je izkazala čast, da je bil izvoljen za poslanca, ki bi naj zastopal kmete v državnem in deželnem zboru, velečastiti gospod Žičkar!

Kmetje, ali še pomnite, kaj smo pisali tedaj, ko so bile volitve? Glejte, mi smo Vam svetovali, da Žičkarja ne bi volili, ker ni za Vas kmete, temveč samo za klerikalce, evo Vam danes tukaj krasen dokaz, kako je skrbel ta velezasluženi poslanec za kmete s v o j e župnije; sedaj si lahko vsi priračunite na prstih kako mu je za Vaš blagor, sedaj lahko sprevidite, koliko boče ta poslanec storil za Vas v deželni, koliko v državni zbornici za Vas vse, katerih Vas niti ne pozna!

A zanimiva je cela ta žaloigra konzuma v Vitanju tudi v drugem oziru. Kmet odbornik, katerega so zvali klerikalci na svoje limanice je odgovoril na vprašanje, kdo da je neki rabil ta konzum velepomembne besede: „M i k m e t j e ž e n e!“ Kdo ga je tedaj rabil? Morda trgovci, kateri so že leta in leta živeli ne oziraje se na narodnost v največji slogi s kmetom? Jeli trgovec rabil ta konzum, ki je bil tako rekoč vpeljan samo za to, da bi njemu škodoval, zopet ne oziraje se na narodnost trgovca, jeli Neme-

Toda pogledimo si, kako se obnašajo pri taki velikanski nesreči, katera pač vsakega človeka pretrese, angeljsko čisti klerikalci! V neki gostilni glavne ulice Slovenskega Gradca je bil napovedal urednik mariborskega klerikalnega „Fihposa“, znani, dobro znani, bivši prefekt kaplan K o r o š e c političen shod. Bilo je zbrano že več klerikalnih slušateljev. Kar naenkrat pride glas, da mesto gori! Neka uradna oseba zaukaže navzočim, da bi šli takoj pomagat gasiti, a vodja konzuma, krčmar V r e č k o, je temu ugovarjal, češ, da on ne privoli, da bi se mu odganjali iz njegove krčme njegovi gosti in pivci!! Seveda njegov ugovor ni ničesar pomagal, zato pa je Vrečko grozil, da se bode čez c. kr. okrajnega glavarja pri c. kr. namestniku — pritožil! — Neki fant se je uradni osebi zoperstavil, za to je moral v luknjo, par drugih se je iz istega vzroka zatožilo pri oblastvi.

Mesto Slovenski Gradec je že večkrat bilo v ognju. Leta 1509 je bilo od ognja močno poškodovano. Dne 12. aprila 1632 se je unetil po neprevidnosti neke ženske ogenj, ki je uničil skoraj celo mesto. 11 oseb je našlo pri tem požaru svojo smrt. Tretjikrat je zgorel veliki del mesta dne 10. maja 1811. leta, toraj ravno na isti dan, kakor sedaj in sicer pred 92 leti.

Kjer so pred par dnevi stale lepe hiše, tam so sedaj

ali Slovenec, ne oziraje se na njegovo pošteno delo, na njegovo prijateljstvo do kmeta?

Ne, in trgovec ga ni potreboval! Pač pa so ga potrebovali klerikalci, ker so si hoteli dobiti z njim več stotin kmetov pod svojo oblast.

A glejte, spodletelo njim je, a velikansko škodo pa bodejo trpeli zopet kmetje, siromaki, ki so bili v odboru, ki so verjeli besedam svoje duhovščine, ti bodejo morali sedeti v zaporu in povrh še seči prav globoko v žep, plačevali bodejo, da bode joj!

Navedli smo Vam zgornje prizore, ki so se igrali pred sodiščem, ker so ti prizori popolnoma resnični, saj jamči za njih resničnost že to dejstvo, da je državni pravdnik (štatsanwalt) prosil sam sodnike, da nebi preveč ostro kaznovali kmetov, pritr dil je sam državni pravdnik, da so kmetje bili zapeljami od duhovščine!

„Jaz sem rajše drugje kupoval, kjer je bilo cenejše in bolj pošteno!“ tako je zopet govoril kmet in odbornik tega društva. To mu verjamemo prav radi, zakaj trgovci v Vitanju so bili pač od nekaj že vajeni poštenosti in po tej so se tudi ravnali. Pridno so delali od nekaj, pridno še delajo danes, bogastva si sicer še ni nobeden nakopičil, a ohranil si je svojo pošteno ime, ohranil si svoj ugled pri kmetih cele okolice.

Tisti zaslepljenci pa, kateri so bili s konzumom tako neusmiljeno zlorabljeni, tisti si naj to zapomnijo, in naj se tolažijo s tem, da so vsaj nekaj dobrega dosegli za druge kmete! Kot vzgled klerikalnega počenjanja, kot vzgled klerikalne nestrpnosti, kot vzgled klerikalne škodoželjnosti bodejo stopili ti siromaki v svarilo pred spodnještajerske kmete rekoč jim: „Kmet pazi, da te ne dobijo klerikalci v roke, ker te itak samo spravijo na led in v najhujši sili pa te naenkrat zapustijo, kličeč ti, da bi si sam pomagal!“

In res je tako! Glej jih no te črne ptičke, povsodi dragi kmet ti hočejo ustanoviti konzume, a tudi

razvaline. Vojaki, kateri so prišli iz Celovca na pomoč, so kaj pridno pomagali gasiti in braniti.

Več kakor sto obitelj (familij) je brez stanovanja. Koliko je mogoče, so se sprejele te familije od drugih, katerih ni zadela ta nesreča, ti jih oskrbujejo tudi z živežem.

Pomoči, dragi kmetje, znatne pomoči je treba! Kdor je kedaj sam pogorel, kdor ni ničesar družega iz ognja rešil, kakor to, kar je imel on, njegovi otroci in žena na sebi, ta vè, kaj je nesreča. Gotovo pa vè tudi kaka velikanska do brota se mu skaže, ako mu kdo v taki najhujši sili pomaga.

Nesreča in žalost v Slovenskem Gradcu je tem večja, ker je zadela večinoma siromaske ljudi. Dragi nam, prav iz srca vas prosimo vse, katerim je količkaj mogoče, da bi pomagali tem revežem. V vsaki fari imamo dovolj naprednjakov. Eden iz med njih naj napravi nabiralno polo, najbolje občinski predstojnik ali pa kak odbornik in naj potem zbira pri naročnikih in prijateljih „Štajerca“. Ako več ne, naj se po krajcarjih daruje in vsaki bode rad dal, ako mu povemo, da bode vsak tak krajcar eno solzo ponesrečenih siromakov zabil. Ljubi nam napredni kmetje, ljubi naši prijatelji, darujte za te ponesrečence! Naše uredništvo sprejema podpore, toraj se lahko pošlje denar na nas, mi pa bodemo za to skrbeli, da ga bodejo dobili ravno tisti, kateri so najbolj siromaški od teh ponesrečencev!

povsodi si umijejo svoje nedolžne bele roke, odtegnejo se podjetju, katero so sami povzročili, tako, kakor je najboljši znak za mornarja, da se mu bode potopila ladja, ako jo začnejo podgane, ki so se v njej naselile, zapuščati.

Ko se je v Celju izrekla sodba, so bili kmetje skrajno ogorčeni, ter so preklinjali svoje zapeljivce!

Dragi nam, vedite, da se še bode slišalo več kletvic na Spodnjem Štajerskem, Koroškem in Krajnskem, kletvice, katero bodejo povzročili klerikalni konzumi! Kmetje, bodite pametni, zapustite Vi prej ladjo, kakor se začne ona potapljati, umijte si Vi roke, Vaše zapeljivce pa izročite v roko sodnijske pravice, ubogajte nas, drugače se bode i Vam taka pesem zagodla, kakor kmetom v okolici Vitanja!

Sedaj po tem sijajnem dokazu bodete uvažali gotovo vsi zakaj Vas hočejo klerikalci spraviti v razprtijo s trgovci, naj si bodejo ti te ali one narodnosti, sedaj nam bodete vsaj Vi kmetje v Vitanjski okolici verjeli, da smo samo V a š blagor želeli, ko smo Vas svarili pred klerikalnimi konzumi! In drugi kmetje nam bodejo verjeli, vsaj tisti, kateri količkaj trezno sodijo in mislijo, vsi kmetje seveda na našo žalost ne!

A vedite, da pride tudi za te enkrat ura, ko nam bodejo verjeli, saj je morda vsakemu znano, da prinašajo listi dan za dnevom vesti kako poka v klerikalnih konzumih na Spodnjem Štajerskem. Ako nam prej ne bodejo verjeli, da jim hočemo samo njihov blagor, ker jih svarimo, ako temu danes navedenemu dokazu klerikalne hujskarije in škodoželjnosti duhovščine napram kmetu, trgovcu in drugim stanovom ne verjamejo, verjeli bodejo, ko bode v njihovem čislanjem konzumu tako gromovito počilo, da bodejo, ako že ne čuli, vendar čutili grozni pok, kakor kmetje v okolici Vitanja!

Spodnje-štajerske novice.

Sadje- in vinorejska šola v Mariboru priredi od 15. do 20. junija t. l. dva učna tečaja, in sicer 1. za sadje- in vinorejo, 2. za viničarje in sadjarje. Stem opozarjamo na dotični razglas v današnji številki!

Pozor pred agenti. Po deželi prodajajo agenti loze, kateri so iz drugih držav. Kmetje pazite, da ne bode opeharjeni. Sicer pa vam povemo, da tisti, kateri bi zadel kak dobiček z lozami, ki se izsrečkajo v drugi državi, nikdar ne vidi krajcarja, ker mu država ta denar zapleni.

Otrok utonil. Že zopet se je zgodila velika nesreča, že zopet je zgubilo mlado, nedolžno bitje najbrž po malomarnosti svoje življenje! Dne 4. t. m. se je igral triletni deček posestnika Blaža in Terezije Pihler v Ločkem vrhu tik domače mlake. Deček je prišel najbrž preblizu mlake in je padel v njo. Sicer so ga takoj izvlekli iz vode, toda otrok je bil že mrtev. Stariša se bodeta, ker nista pazila na svojega otroka radi tega morala zagovarjati pred kaznijskim sodiščem.

Ukradena krava. V noči od 28. do 29. aprila je bila posestniku Francu N e m e c v Mestnem bregu pri Ptujju od neznanega zločinca ukradena krava Barva krave je kostanjovo rujava. Krava je bila vredna kakih 100 kron.

Ponarejeni goldinarji. V zadnjem času se je našlo dalo v Ptujju več goldinarjev, kateri so ponarejeni iz sicer iz neke cinkovne mešanice. Ponarejeni so tak natanko, da jih drugače ni mogoče spoznati od pravih goldinarjev, kakor, ako jih vržeš na mizo ali kam drugam. Njihov cvenk je namreč tak, kakor da bi bili iz svinca. Tudi barva je bolj temna, kakor barva pravih goldinarjev. Kdor se hoče obvarovati škode naj toraj pazi! Upati je, da bode dobila sodnija zločinca skoraj v roke, ker mu je že na sledu.

Laško konzumno društvo. Laško konzumno društvo ali pa „kmetijsko društvo v Laškem trgu“ bode postalo s časom trn v peti „Gospodarske zveze“. Zadnje dni je prišla namreč komisija za preiskavanje živežev tudi v to klerikalno podjetje in je tam zaplenila 20 polovnjakov popolnoma popačenega vina in več drugih živežev. Laški duhovnik Gorišek in znani „gospod“ Pele, sta tako rekoč dušna očeta tega društva. Župnika od Sv. Miklavža in Sv. Lenarta sta poprej tudi kaj pridno pomagala konzumnemu društvu, čeprav je vsaki pravočasno odklonil vsako volitev v odbor. Zadnji čas se ta gospoda vedno bolj in bolj odtegujeta društvu. Ni jih skoraj nič več blizu! Kmalu bodeta gotovo popolnoma izostala. Pregovor pravi: „Podgane zapuščajo ladjo, ki se potaplja!“

Obesil se je. Dne 8. t. m. so našli vžitkarja Štefani Štefanič v Loki pri Sv. Janžu na Dravskem polju v sobi, v kateri je stanoval, obešenega. Kaj je bilo krivo, da si je nesrečnež končal življenje, ni znano. Najbrž je bil v slabih denarnih razmerah.

Obdolžen, da je ženo umoril. Dne 29. p. m. je nenadoma umrla kočarica Margareta Gaizer na Šentjanžkem bregu. Njen mož, J. Gaizer se je izročil e. kr. sodniji v Ptujju, ker je obdolžen, da je svojo ženo umoril.

„Fihposovci“ so pogoreli. Kakor se nam iz Črešnovca pri Slov. Bistrici piše, so zmagali tam naprednjaki in vrli naročniki našega „Štajerca“ prav sijajno proti „Fihposovcem“. Dne 2. t. m. se je vršila namreč volitev občinskega odbora. Znani, dobro znani župnik Sušnik je od svojih kmetov popolnoma obsojen. Spovednica in prižnica sta se rabili za klerikalne kandidate, a vse zastoj, „Fihposovci“ so regimentno pogoreli. Župnik je dobil pri volitvi en glas za odbornikovega namestnika. Voditelj „Štajerčevih“ naprednjakov, vrli gospodar Ludovik Kresnik pa največ glasov, namreč 41. No, gospod župnik Sušnik, ki vedno govorite, da vas škof — ljubi, kaj porečete k temu? Ali ne bi bilo boljše, da bi pobrali šila in kopita in šli kam drugam kmečkih duš past, ker vas črešnovske očividno nikakor več ne marajo? Ste si pač zaslužili sovražstvo kmetov! Zdaj pa nam le zopet pošljite popravek, ako si upate. Ako pa nečete sami pisati, pa ga narekujte vašemu ljubemu Müllerju,

kakor v zadnjem tednu. V nepopisljivo vaše veselje in gotovo tudi Müllerju v veliko srčno radost vam s tem naznanimo, da smo vrgli eden vajin popravek v koš, enega pa smo poslali nekam drugam, pa ne Müllerju nazaj, čeprav je zapisal na njega prav otročje nedolžno: „Toti prepis popravka se mi mora poslati nazaj!“ Müller, dolgo ne bodeš čakal, da ga vidiš! Toda dovolj! Vsa čast vam napredni volilci! Bog daj, da bi še v drugih krajih kmetje vendarle enkrat stopili spodnještajerskemu klerikalnemu zmaju (lintferti) tako pošteno na rep, kakor v Črešnovcu. Živel Kresnik, živela črešnovska „Štajerčeva“ stranka!

Grozna nesreča na železnici. V noči 11. maja se je zgodila tik Maribora pri železniški hišici za čuvaja št. 430 grozna nesreča. Železniški čuvaj Karl Laboter je imel v tej noči službo na železnem tiru. Ko se je hotel ogniti vlaku, ki se je po tiru pripeljal, je padel in sicer tako nesrečno, da ga je dobila lokomotiva, ki se je pripeljala po drugem tiru. Kolesa lokomotive so mu obe nogi popolnoma odrezale. Nesrečneža so pripeljali takoj v mariborsko bolnišnico. Zdravniki imajo upanje, da bode ostal pri življenju.

Napredni kmetje! Volitve za okrajni zastop v Ptujju se bližajo! Kmetje pazite, da ga ne dobè zopet klerikalci v roke!

Celjska žaba. Klerikalno glasilo, ki nosi visokoleteče ime „Domovina“, prav za prav jo imenujejo kmetje „celjska žaba“, se je začela repenčiti nad „Štajercem“. Najbolj jo bodejo naša oznanila, naši inzerati. Žaba je lačna, Bog daj, da bi kmalu gladu prinehala! Vsak tisti pa, ki ve, da so naša oznanila jako koristna, bode še za naprej oznanjal v našem listu, in to še sedaj tem bolj, ker se potem mogoče žaba v Celju tako razjezi, da bode počila.

Premije so dobili. Od c. kr. okrajnega glavarstva v Ptujju so dobili Andreas Topolovec, v Gradišah Andreas Šmigoc v Trdobojcih in Seb. Emeršič v Škorišnjaku vsaki po 70 kron premije, ker so svoje po trsni uši uničene vinograde jako lepo zopet nasadili.

Celjski slovenski milijoner in slovensko ljudstvo. Komisija za preiskavanje živežev v Gradcu, je morala večim trgovcem na Spodnjem Štajerskem mnogo moke (mele) iz ajde odvezeti, ker je bila ta moka pomešana z drugimi snovi, toraj manj vredna, kakor čista moka iz ajde. Državno pravdnštvo je vzelo celo stvar v roke in sedaj se je dokazalo, da je gospod Peter Majdič v Celju, ki vedno kliče „svoji k svojim“, in ki ima veliki paromlin ter milijone denarja nakopičenega, pustil mešati v moko iz ajde moko iz riža (rajža). Zato je bil Majdič kaznovan. Plačati mora 200 kron globe. Pa kaj pomeni teh 200 kron? Ena kila moke iz ajde velja 18 krajcarjev, ena kila moke iz slabega riža, 9 krajcarjev. Pri enem vagonu je toraj „zaslužil“ slovenski milijoner 1400 kron. Samo v mesecu januarju je toraj spravil Majdič „čistega dobička“ 5000 kron. Tedaj pač lahko plača 200 kron. Svoji k svojim! Slovenski milijoner in slovensko ljudstvo, katero je to moko večidel kupovalo! Več pa ni treba! Kdor je pameten, naj sodi sam!

Našim naročnikom! Hvala za poslane denarje! Vse tiste pa, ki še nam imajo kaj poslati, še tem potom enkrat prosimo, naj ne odlagajo, ker bi radi naše račune za minulo leto sklenili. Prosimo brez zamere! Z Bogom!

Dopisi.

Sv. Jernej pri Konjicah. Imeli smo dolgi čas lepi mir in če je prišla med nas kaka mala razprtija, potem se je kmalu poravnala in dobro je bilo. Ali žalibog sedaj je vse drugače. Pred par leti je prišel k nam novi gospod nadučitelj. Mi smo se v začetku njegovega prihoda veselili, a kmalu smo sprevideli, da je bilo naše veselje prerano, ker se je ta gospod lotil takega podjetja, zavoljo katerega ga gotovo višja šolska oblast ni poslala k nam. Pod njegovim uplivom se je začelo ustanavljati pri nas, sevè na klerikalni podlagi, bralno društvo, katero nam povzročuje samo to edino veselje, da jako slabo napreduje. Saj pa tudi drugače ni mogoče! Pametni kmetje in pa tudi drugi stanovni nikakor nočejo brati teh klerikalnih lažnjivih časnikov, katere ima to društvo naročene, najrajši beremo „Štajerca“, čeprav nam je radi tega mnogo prestatati. Tudi je govoril ta klerikalen nadučitelj v šoli proti našim otrokom že lansko leto: „Vsi tisti, ki „Štajerca“ berejo, so sami butelni!“ Gospod nadučitelj, kaj ne, samo vi ste grozno pametni? Sicer pa je to postopanje prvič nepostavno, drugič jako neolikano! Ali ni to nadalje prava hujskarija otrok proti starišem? Sicer pa vemo da je ta gospodek gotovo pri nas prvi, ki bere „Štajerca“ in sicer še celo zastonj, ker oskrbuje poštni nabiralnik in potem dobi naše „Štajerce“ prej v roke, kakor mi kmetje. Da, še celo naslovi na naših pismah in dopisnicah ga bodejo v oči. Nadučitelj namreč nosi take pisma in dopisnice, ki niso po njegovem mnenju dobro pisane, v šolo, piše iz njih na šolsko tablo in se z njih proti otrokom norčuje. Ali mu je to c. kr. poštno ravnateljstvo zaukazalo? Dalje je šinila temu gospodu misel v glavo, da bode to, kar ni z bralnim društvom dosegel, kaj lahko dosegel s pevskim društvom. In glej, posrečilo se mu je tako, da imamo sedaj dovolj razprtije, jeze in sovraštva med nami. To nam že dokazuje članek v njegovem tovarišu v „Laž Domu“ št. 9. Vsakdor lahko v tem članku spozna, kako se to društvo samo povzdiguje s svojim voditeljem vred. A vendar je upliv tega društva jako slab, posebno neugoden za našo mladino. To klerikalno pevsko društvo prireja pod svojim voditeljem, nadučiteljem Jožefom Čehom teatre, veselice. Pri teh veselicah se je mlatilo po nemškem poduku v kmečkih šolah po „Štajercu“ in po njegovih naročnikih, kar je že stara navada klerikalnih društev. Omeniti samo hočemo umnosti in imenitnosti, katere so se vršile pri veselici in v teatru, ki jih je priredilo to društvo na drugo predpustno nedeljo v gostilni g. Zapuška. V teatru je g. nadučitelj kazal svojo zdravniško umetnost, ko je izvlekel nekemu fantu nadležne mu živali iz trebuha. Teh ži-

vali ne bomo omenili, ker nas je sram. Gospod nadučitelj, mi častitamo k toliki učenosti! Na veselici je bilo 12 muzikantov, seveda kje se ženijo, tam ne smejo manjkati tudi muzikanti. G. nadučitelj je podučeval mladino in sicer še celo v večernem času, in kar je največ tako mladino, katera še je komaj zapustila šolo, kako se naj ženijo. Toraj veselica, na katerej se mlečnozobna mladina ženi pod nadučiteljevim vodstvom! Stariši, in to se uči naša mladina v krčmi! Duhovščina pridiguje, da ne smemo puščati naše mladine v krčmo, učitelj pa jo tako rekoč vabi tje! Dragi stariši, kam smo prišli, in kam še bomo prišli, ako se bode tako nadaljevalo. Povedati Vam tudi hočemo, kdo so bili gori omenjeni muzikanti in kake inštrumente so imeli. Nadučitelj je naročil papirnate inštrumente, a denar za nje se je med kmeti pobiral. V te inštrumente so pihale večjidel same v „Fihposa“ z dušo in telesom zaljubljene — „device“, katerih glavno in najljubše delo je, po „Štajercu“ mlatiti, poštene ljudi ogovarjati in sramotiti. Kaj ne, to je primerno za kmečke dekleta? Najhujša je bila ena med njimi, katera hoče biti povsodi prva, katera se vedno baha s svojo čisto vestjo. Ta „Fihposova“ devica v pravem pomenu besede pa ima jako kosmato vest, zato pa še povrh najdaljši jezik, s katerim je napravila že mnogo sovraštva, jeze, kletvice itd. Kot krasen vzgled „Fihposove“ device se tiče v rodbinske razmere, med stariše in otroke in če ne more s svojim hudobnim jezikom ničesar napraviti, pa se poslužuje peresa in piše hinavske pisma. Sram te bodi ničvrednica! Sliši se govoriti, da namerava to društvo spodriniti našega poštenega in natančnega mežnarja in organista, in na organistov stol postaviti družbinega voditelja. Mi pa mislimo, da se njim to ne bode tako lahko posrečilo. Imeli bi še dosti več povedati, pa za zdaj je dovolj! Ako pa ne bode mira, bomo pa še druge neprijetne zadeve razkrili. Tebe ljubi „Štajerc“ pa prosimo, sprejmi ta dopis v svoje predale in pomagaj nam pregnati temne oblake nemira, da bo nam zopet prisijalo zlato solnce ljubega in zaželjenega mira.

Naprednjaki.

Sv. Peter pri Radgoni. Dragi „Štajerc“, tudi jaz ti bodem pisala par besedi in sicer ti hočem naznaniti, da se je pri nas nekaj čudnega zgodilo. Ko je delil naš kaplan listeke za velikonočno spoved, se je med drugim izrazil, da tista, katera „Štajerca“ bere, katekizma nič ne ve, ker „Štajerc“ je čez vero. No, ta pa je bila bosa, gospod kaplan! Tudi jaz sem brala, čeprav na tihoma, „Štajerca“ in prepričala se sem, da ima „Štajerc“ popolnoma prav. Ali ni morda res? „Štajerc“ posebno povdarja, da vsaka tista deklina ni nič vredna, katera voha okoli farovža. Jaz sem vidla pri nas mnogo novosti, ki so proti veri, a povzročil jih ni „Štajerc“, temveč nekdo drugi. Toda ne spodobi se, da bi to nadalje spravila v svet. Nektera dekleta so grozno zmerjala nemški jezik, sedaj pa se jim je pripetilo, da morajo služiti v Gradcu. Radovedna sem, ali jim tam sedaj samo slovenščina zadostuje? Da pa sejajo klerikalni

mariborski lističi samo sovraštvo, to že lahko s te dokažem, da je mariborska klerikalna cunjja dal meni, de kletu, ki nisem ničesar zakrivila ime in sicer grdo ime, katero sedaj moram večkrat slišati ko pridem k cerkvi. Tako dolgo me bod zmerjala ta klerikalna druhal, da bodem več šla v cerkev! Zdaj vidiš „Štajerc“ kdo je proti veri, kdo nas odpravlja od cerkve, ali „Fihpos“? In Bog je moja priča, da se jaz polnoma po nedolžnem napadam od klerikalne strani „Fihpos“ pač laže in laže, obrekuje ljudi, daje jim imena, a tega pa ne pomisli ta grda cunjja, da se s tem sovraštvo, jezo in žalost! To sem ti pisala dragi „Štajerc“, da bodeš vedel, da se je že tudi med nami dekletami začelo jasnit, da smo sprevidele kdo je proti veri, ti ali „Fihpos“. Tovaršice, le oklenite se naprednega gesla! Kake so „Fihposove“ device, to ste morda že ravno tako uvidele, kako Vam udana — M. M. —“ (Opomba uredništva: „Fihpos, kaj porečeš k temu pismu? Čuj, čuj, tvoje farovške device niso device, pač pa — — — neka družega! No, pa nam povej sedaj, kdo je proti veri ti ali „Štajerc“?!!)

Hajdinska fara. Ali ste slišali Hajdinske klerikalce, kako obupno so zavpili v „Slov. Gospodarju“ z dne 30. aprila t. l. želeč naše stališče podkopati svoje pa utrditi. K sreči naštevajo tri poštene kmete vrh teh še vrlega župana iz Slovenje vasi, in zraven še občespoštovanega g. Maksa Straschill-a. Dalje morabititi ne znajo šteti ali pa so gluhi in slepi, ker ne vidijo in slišijo, kako priljubljen je pri nas „Štajerc“. Na njihove napade se niti ne oziram; ti napadi so le iz samega sovraštva, samo zategadelj, ker dotični možje ne trobijo s takozvanimi, klerikalnimi listi. Ali je to kaj nepoštenega? „Štajerc“ ni naši sv. veri sovražen, ampak on je samo proti slabim duhovnikom proti katerim ni družega pripomočka, kakor brez usmiljenja razkriti ljudstvu njihovo, posebno mladim nevarno pohujšanje. Mi se ne bojimo „Gospodarjevih“ dopisnikov, magari če jih sto pride in še več, vse bomo nagnali z njihovim „Fihposom“ vred. Luč naprednjaštva mora priti med nas in ta luč naj svet med nami! Zdaj nekaj družega! Razmere so pri nas jako žalostne! Imamo kaplana, kateri bi nam bil moral prinesti ogenj ljubezni, toda zgodilo se je narobe. Po dolgem prenašanju nimamo druge pomoči, kakor da primemo za „štrigl“. Prosimo toraj „Štajerc“, da nam ga prihodnjič posodiš. Ta „štrigl“ pa mora biti oster, velik in močen, ker drugače nam ni pomagano. Blata je več kot dovolj! — (Opomba uredništva: Sledi več podpisov! Le tako naprej, „štrigl“ Vam je vsak čas na razpolago!)

Od Svetinj pri Ormožu. „1. Ni res, da sem jaz možem pri krščanskem nauku za vuzem rekel, da so najhujši ljudje na svetu. 2. Ni res, da sem bil jaz pred nekimi leti na gostovanju v Vogričovcih in tam govoril, da imam „samo enega farmana“; res pa je, da nisem bil nikdar v Vogričovcih na gostovanju. 3. Ni res, da bi jaz lepih večernic že parkrat v pretečenem letu ne služil; res pa je, da sem večernice

vsako n
dne 25
svetoval
smo ta
k temu
verjame
izsrkali

IZ
krajev
po napi
nekaj n
inžener
s pomo
podvrže
se ime
pokraj
išče tu
ni treb
odvrit
stonj, l
nam sv
gnati
Lupša,
ustraje
vsi ma
vele „
tako r
ljudstv
neutru
najost
ljivcev
kožah
blatijo
enaki

(Opom
nima
opazu
daljno
ker r
pripra
sede

g. K
kraj
lišča
ki na
nadal
(tako
pesed
to h
da s
Vam
niste
klad
mož,
vend
Jurij
toriš
„Po

vsako nedeljo in zapovedani praznik služil. Svetinje, dne 25. aprila 1903. Ivan Bohanec, kn. šk. duh. svetovalec, župnik“. (Opomba uredništva: Priobčili smo ta „popravek“ in radovedni smo, kaj nam bodejo k temu pisali zopet kmetje. Nikakor namreč ne verjamemo, da bi si bili kmetje omenjene trditve — izsrkali iz prstov.)

Iz Ormoža. Dragi čitatelji „Štajerca“! Iz mnogih krajev se izve, kako grozno udrihajo naši sovražniki po naprednjakih, zato pa naj tudi pride iz tega kraja nekaj na beli dan. Ni še ravno dolgo, odkar je prišel inženjer Lupša iz Koroškega v naše kraje, kjer hoče s pomočjo domače druhali „Fihposovcev“ in drugih podvržencev kaliti mir. Dokler ta „narodnjak“, kakor se imenuje, ni zahajal tako pogosto k nam v našo pokrajino, dotlej smo imeli vsaj mir — kaj le neki išče tukaj? Kaj ste le zgubili, gospod inženjer? Toda ni treba vprašati, saj vemo, da hočete vrle može odvrniti od našega „Štajerca“; toda vse Vam je zastonj, kajti mi smo že zdavnej spoznali luč, s katero nam sveti ta izvrsten list! In ker hoče ta list pregnati klerikalno temo, radi tega ga ne trpite! G. Lupša, to Vam pa povem, bojevali bodemo se neustrašeno tudi proti Vam in Vašim pristašem, ki ste vsi malo prepozno vstali! Osrečite rajši tiste zaruja-vele „Fihposove“ device, katere Vas zmiraj in povsod tako milo pogledujejo ter ne kalite miru med našim ljudstvom, ki bo tudi brez Vaših nauk, katere tako neutrudno širite, vrlo napredovalo, sicer posežemo po najostrejšo krtačo! Kmetje, bratje, varujte se zape-lijcev, kateri se Vam kažejo kot volkovi v ovčjih kožah ter Vas s sladkimi govoricami omamljajo in blatijo vsakega poštenega in naprednega moža. Ti so enaki kači, katera je Evo zapeljala!

Prijatelj kmetov.

(Opomba uredništva: Čudno, čudno, da gospod inženjer nima srca za kmeta. Dragi prijatelj kmetov, le skrbno opazujte tega gospoda, pišite nam vsako njegovo daljno postopanje proti kmetu in proti našemu listu, ker najostrejša krtača je za njega pri nas že dolgo pripravljena. Da bi le hoteli kmetje Vaše zadnje be-sede uvaževati, potem bi bilo boljše.)

Od Sv. Jurija ob Ščavnici nam piše župnik č. g. Kunce na naš zadnjič priobčeni dopis iz tega kraja, da se je 8. julija 1902 vršila zavolj pokopa-lišča preiskava, da se je izvolil na to odbor 4 mož, ki naj išče prikladno zemljišče. Potem piše župnik nadalje: „Ni ga bilo dozdej najti, če pa „Popotnik“ (tako se je podpisal naš dopisnik) za prodečno ali pesečno torišče ve, naj to naznani, jaz mu bom za to hvaležen!“ — Dobro, gospod župnik, veseli nas, da se tako vrlo brigade za Vaše farane, a vendar Vam moramo naznaniti naše pomisleke. Brezdvajmno niste zvolili v omenjeni odbor, ki bi naj iskal pri-kladno zemljišče za pokopališče — prehitrih čvetero mož, ker bode 8. julija uže leto minilo, a odbor še vendar ni ničesar našel! Da pa se v celi fari sv. Jurija ob Ščavnici ne bi našlo „prodečno ali pesečno torišče“, — tega ne verjamemo. Sicer pa Vam bode „Popotnik“, kot tujec, gotovo pomagal poiskati pri-

meren prostor, ker je ta „Popotnik“ jako ljubeznjiv mož. Bog pa vè, če ne bode potem izvoljeni „hitri“ odbor omenjenih 4 mož jezen na njega, ker bode s tem posegal naš „Popotnik“ v njegove pravice! Gospod župnik, ako ste za Vaše farane res kaj sto-rili, potem ste jako blag mož! Vsa čast Vam! Veseli nas tudi, da ste pisali nam Vaš odgovor, ne pa „Našemu Domu“. To je že nekaj! Ko bi se vsi gospodje ravnali po Vašem hvalevrednem geslu, potem bi „Fihpos“ kmalu umrl na sušici, katero nam tako iskreno želi. Hvala za odgovor gospod župnik!

Z Bogom!

Od Sv. Marjete pri Ptujju. Ljubi „Štajerc“ Zad-njič sem bil v Ptujju, ker sem imel nekaj opraviti. Po opravljenju se hočem malo okrepčati in zatoraj jo zasučem v neko krčmo. Ker rad prebiram časopise, vprašam krčmarja, ali ima „Štajerca“. On mi reče, da ne. „Škoda“, mu jaz velim in sežem po listu, ki je visel na klinu in imel velik napis „Domovina“. Prebiram in prebiram, pa glej, saj nima spaka ni-kakih novic! Sedaj pa najdem dopis: „Iz Ptujja“. Kar strmel sem, kako udriha ta klerikalni listič po tebi priljubljeni mi „Štajerc“. Vsi trgovci v Ptujju so po mnenju tega dopisnika oderuhi, samo „Lončarec in Havelka“ sta od pet do glave poštena. Takoj si mislim, to je pisal ali Lončarec ali pa Havelka sam ali pa kak ptujjski slovenki dohtar. In ptujjski slo-venski dohtarji nas kmete grozno — ljubijo. Veste kmetje, kaj jaz mislim o tem dopisu? Ta dopis ni nič družega, kakor to, da bi nas kmete takorekoč prisilil, da bi morali kupovati pri Lončarcu in Ha-velku! Jaz pa že vem, kaj si mislim, povedati pa tega vendar ne smem. A vendar Vam povem, da ku-pujem jaz že več let pri različnih trgovcih v Ptujju in sem spoznal skoraj vse in od vseh sem se pre-pričal, da so pošteni. Pri Lončarcu in Havelku še nisem nikdar kupil ničesar, in to iz posebnega vzroka. Videl sem že parkrat te gospode, ko so prišli v ne-deljo na deželo, da so tam prav pridno plačevali za kmete. Tudi vem, da je bil eden od teh gospodov enkrat kmetom obljubil, da bode prišel v to in to krčmo, a najbrž je bil zadržan. Radi tega pa je poslal denar, da so kmetje pili na njegovo zdravje. Jaz si mislim, pač morata preveč denarja imeti ta gospoda, da nas kmete tako častita, ker jim to ča-stenje gotovo ne prihaja iz srca. Tudi sem videl, da vedno eden od teh gospodov stoji pred svojo štacuno in kmete vabi naj bi prišli k njemu kupovat. Ako toraj „Domovina“ piše od drugih trgovcev, da tako ravnajo s kmeti, potem se je gotovo zmotila v atresu. Jaz pa mislim, ako trgovec v nedeljo za mene plača, potem mu moram to v tednu jaz po-vrniti s tem, da pri njem kupim. Toraj vendarle pijem za svoj denar in sicer toliko, kolikor drugi hoče. — — — Raditega raji sam plačam svojo pijačo, kupujem pa tam, kjer vem, da ne bodem pla-čal z blagom vred še kaj družega. To je moje mnenje. Z Bogom „Štajerc“! Kmet, ki mnogo kupi.

(Opomba uredništva: Kdor ima zdravo pamet, je tega kmeta gotovo tudi razumel! Sicer smo hoteli sami

o tem pisati, toda naj velja dopisniku kmetu, ker njegova sodba se bode gotovo smatrala kot nepristranska.)

Iz Ptujске Gore. Kakor si nam ti dragi „Štajerc“ v lanskem letu označil zaničljiva sredstva, katere so porabili klerikalci pri občinskih volitvah na Ptujски Gori dne 10. febr. 1902, tako je bila tudi istina. Na njih čelu so stali trije duhovniki. Imena teh božjih namestnikov so gorčanom ostale v globokem spominu. Kot kmečki prijatelji so stali za zagrinjalom tudi dohtar Brumen, dohtar Horvat in dohtar Jurtela. Bezjaka, navdušenega gorskega organista je zadela zaslužena kazen! Da pa je sploh bila cela volitev, pri kateri so zmagali klerikalci nepostavna, to nam dovolj potrjuje določba c. kr. namestnije v Gradcu, z dne 3. aprila 1903. št. 14445 s katero se je ta volitev razveljavila. Proti tej določbi ni nikaka pritožba dovoljena. — Nikakor ne smem zamolčati, da so se od lani do sedaj vremena za Ptujsko Goro zelo zjasnila. Dobili smo namreč hvalevrednega novega č. g. župnika in č. g. kaplana! Toda naš dosedajni občinski odbor je za napredek naše občine mrtev. Sedajni občinski predstojnik g. Horvat je vreden naslednik Martina Krajnca. Ta je imel blagajnika samo na papirju, Horvatov blagajnik je samo napisan. Sad takega postopanja smo videli dne 28. decembra 1901, ko je bila komisija z deželnega odbora pri nas, in glej, na vse čudo je manjkalo v blagajni 1600 kron. Gotovo bi bili naprednjaki drugo pesem zagodli, ko bi ne bili imeli nade, da bode vsled obtoženega rekurza volitev itak podrena. Ni dvomiti, da bodejo zopet ptujski dohtarji Brumen, Horvat in Jurtela na vse kriplje pritiskali na volilce Ptujске Gore. Dragi volilci, kateri ima kak dolg, se mu ni treba bati, vedite, da se denar na cenejše obresti posojuje v ptujski hranilnici (šparkasi), kakor v drugih, morda klerikalnih zavodih. Saj me razumete, kaj mislim! Kdo pa je vendarle nahujskal gorske zastopnike k tožbi glede mosta Bolečka vas — Dolena? Eden teh dohtarjev se je celo po Dunaju vozil, seveda ne na svoje stroške. Gorska občina je pravdo zgubila in plačati je morala še povrh 1400 kron stroškov. Zakaj pa se ti dohtarji tako zanimajo za izid volitve na Ptujски Gori? Radi tega, ker jim je dobro znano, da jim odfrči marsikateri groš gorskih kmetov, ako bodejo naprednjaki zmagali. Dragi kmet, sedaj pazi, sedaj je čas, veruj nam, da od klerikalcev in dohtarskih voditeljev nikdar in nikdar ne smeš pričakovati boljših časov. Občinske volitve so pred durmi, dragi mi kmetje obrati, nastopimo z družinimi močmi proti „Fihposovi“ druhali, katera je Ptujски Gori vsekala že dovolj ran, ki še bodejo leta in leta krvavele, tako, da še bodejo otrok otroci kleli breme, katero so njim naložili njihovi klerikalni pradedje. Vse napredne volilce Ptujске Gore moram opozoriti, da bodejo pazili na klerikalne dohtarske kimovce, da bodejo ti postavne predpise glede volitev tudi izpolnjevali.

Napredni volilec.

Cirkovce. Naprednjaki pazimo na našega kaplana kateri je največji sovražnik „Štajerca“. Ta gospod bil tudi v prejšnji fari tak, in smo mislili, da bo pri nas drugačen. Pa glej ga no, tudi pri nas mu je politična briga več vredna, kakor blagor naših dohtarjev. Našim otrokom v šoli predbaciva celo „Štajerca“. Kaplan, pusti nam šolsko mladino v miru, njo raji molitvic, kakor pa da jih spravljaš v razpravo s svojimi stariši. Ako nisi z nami zadovoljen pa idi dalje in vedi, da mi hočemo imeti mir!

Napredni kmet.

Pisma uredništva.

Marija Snežna. Ne moremo rabiti.

Konrad S. . Maribor. Pošljite nam dotični recept!

Sv. Pavel pri Preboldu. Odgovor na vaše vprašanje: tičeč se domovne najmarine (Hauszinssteuer) bode te takoj sprejeli, ker moramo v tej zadevi povprašati strokovnjaka.

M. R. Pečica. Za Vas ni nikake izjeme, ako Vam ni po volji, Vam ni mogoče pomagati.

Železniški čuvaj Maribor. Pride prihodnjič.

Mala Nedelja. Vaše dopise priobčimo prihodnjič! Z Bogom!

Važno za občine!

Znamke (marke) za pse, lastnega izdelka, se dobijo najceneje (po 5 kr.) pri **Jos. Trutschel-ju v Mariboru.** 828

Dekla

30 do 40 let stara, v gospodarskem delu izvežbana, delavna in zvesta, se takoj sprejme v službo pri gospe **Mathildi Heller, posestnici na Bregu pri Ptuj.** 907

Trgovina

z mešanum blagom, velikim prostorom za lesno skladišče (dobi se lahko do 100 vagonov rezanega lesa) se takoj da pod ugodnimi pogoji v najem. Kje, pove upravništvo „Štajerca“. 904

Dekleta pozor!

26-letni trgovec z lepo trgovino, dobro uspevajočo krémo in lepim posestvom, krepke, dopadljive postave, poštenega in prijaznega obnašanja, bi rad vzel v zakon deklico ali mlado vdovo, ki ima do take obrti veselje in nekaj tisoč goldinarjev premoženja. Samo resnične ponudbe, če mogoče, s fotografijo, katera se na zahtevanje vrne, naj se pošljejo vsaj do 1. junija pod naslovom „Sreča št. 12“ poste restante Ptuj. 920

Šafar

910

želi vstopiti v službo. On je dobro izurjen in izučen, neoženjen in se prav dobro razume pri vinogradih. Zmožen je slovenskega in nemškega jezika in ima prav dobro spričevala. Naslov pove „Štajerc“.

Za svoje bi rad vzel

kmet na deželi, ki ima dosti posestva, a nič otrok, eno dekle in enega fanta od 11- do 16letne starosti. Prednost imajo siromasti otroci in pa taki, ki nimajo več starišev. 911

Sodarski pomočnik

kateri je priden in delaven, se takoj sprejme pri Jožefu Morhu sodarski mojster, Krško (Gurkfeld) na Kranjskem. 912

Lepa kmetija

blizu Pliberka na Spodnjem Koroškem, ki ima 45 birmov posestva, 20 oralov (johov) lesa in t. d. domač studenec, se radi družinskih razmer takoj proda za 6400 kron. Kmetija leži v lepem ravnini blizu farne cerkve in se da tudi pod ugodnimi pogoji v najem. Pisma naj se pošljejo pošt. „M. 999“ poste restante Celovec (Klagenfurt). 913

Posestvo

v Mestnem vrhu pri Ptuj se zaradi družinskih razmer po ceni proda. Obstoji iz dobro ohranjene hiše, prav dobrih travnikov, njiv in sadovnjaka. Več pove lastnik Mihael Koletnik v Mestnem vrhu št. 40 pri Ptuj. 919

Ker opustim mojo obrt, se lahko kupi pri meni sledeče pohištvo: klopi, stelaže, železne peči, mize za pisarne in druge mize, postelje i. t. d. Vprašajte najse pri Mihaeli Grohman v Ptuj, Bahnhofgasse št. 6, nasproti mestne hranilnice in c. kr. okrajnega glavarstva. 908

Loterijske številke.

Trst, dne 2. maja:	81,	83,	52,	40,	72.
Gradec, dne 9. maja:	64,	29,	72,	62,	33.

79

Razglas.

Na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru se bode ta vršila od 15. do 20. junija dva letna naučna tečaja.

1. tečaj za sadje- in vinorejo.
2. letni naučni tečaj za viničarje in sadjarje.

V prvem se bode učilo delo, katero je potrebno po leti v vinogradih in sadosnikih, in sicer teoretično in praktično. Smoter poduku drugega pa je najbolj praktična izobrazba učencev (viničarjev in sadjarjev) strinjen s potrebnimi navodili.

Število vdeležencev prvega tečaja, toraj za sadje in vinorejo ne sme z učitelji vred, katere bode poslal k temu pouku deželni šolski svet, biti višje kakor 40. V drugi, to je viničarski tečaj, se bode sprejelo 20 učencev. Za poduk ni teba plačati ničesar.

Vdeleženci viničarskega in sadjarskega tečaja se bodejo, koliko dovoljujejo sredstva, gmotno podpirali. Podpirali se pa bodeje samo siromaški posestniki, njih sinovi ali viničarji. Prosilci morajo potrebo podpore dokazati s spričevalom, potrjenim od svojega občinskega predstojnika. Prosilci, kateri ne potrebujejo podpore, morajo to v pismu, s katerim se javijo za vdeležbo pri teh naučnih tečajih, naznaniti.

Teoretični poduk v prvem tečaju se bode pričel 15. junija ob 9. uri predpoldan. Tisti, kateri se hočejo vdeležiti drugega, t. j. naučnega tečaja za viničarje in sadjarje, morajo biti ravno isti dan ob 8. uri zbrani v sadje- in vinorejski šoli v Mariboru.

Za sprejem se je oglasiti do 1. junija pri omenjenem ravnateljstvu.

Maribor, v mesecu maju 1903.

Ravnateljstvo sadje- in vinorejske šole v Mariboru.

319

Razglas.

Za v porabo proti strupeni rosi na trsju (oidium Tuckeri) oddaje deželna postaja za poskuse v Gradcu (Landes-Versuchsstation Graz), Heinrichstrasse št. 47, kakor tudi deželna postaja za poskuse v Mariboru (Landes-Versuchsstation Marburg a. D.) žvepleni prah in sicer v vrečah (žaklah) po 50 kilogramov za 8 kron. (Vreča, ki drži 100 kilogramov velja 16 kron.)

Manj kakor 50 kilogramov se ne odda.

Žvepleni prah je najfinejši (90 do 95 stopinj) in se prej, ko se razpošlje, od strokovnjakov poskusi, ako je dovolj čist in dovolj fin.

Naročilci naj vpošljejo svoja naročila, v katerih se mora razločno napisati naslov (adres), zadnja pošta in zadnja železnična postaja, eni gori omenjeni postaji za poskuse.

K poslanemu žveplenemu prahu se priloži tudi kratek poduk, kako je žveplo rabiti.

Gradec, v maju 1903.

Štajerski deželni odbor.

915

Edmund grof Attems m. p.

RAZGLAS.

Na štajerski deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru se bode razdelilo z začetkom šolskega leta 1903/1904 t. j. z 15. septembrom t. l. več brezplačnih prostorov med prosilce.

Kdor hoče tak brezplačen prostor imeti, mora biti pristojen (zuständig) v štajersko deželo in najmanje 16 let star. Prošnje za te prostore se morajo vložiti najpozneje do 15. julija t. l. osebno pri revnateljstvu deželne sadje- in vinorejske šole v Mariboru. Prošnje, brez koleka (štempelna), naj se glase na štajerski deželni odbor.

K prošnjam je priložiti: 1. Krstni list, 2. domovnica (Heimatschein), 3. spričevalo, da je prosilec zdrav, 4. spričevalo, da so se mu stavile osepnice, 5. spričevalo obnašanja, 6. spričevalo, s katerim je bil izpuščen iz ljudske šole in 7. ubožno (siromaško) spričevalo.

Vsaki učenec, kateri je užival tak brezplačni prostor, se mora s postavno veljavnim pismom (reversom) zavezati, da bode po dovršeni vinorejski šoli, oziroma po dosluženi vojaščini 3 leta na Štajerskem služboval v svoji stroki. Ako pa to ne bi bilo mogoče, mora se zavezati, da bode plačal za vsako leto, katero bode v tem času služil v kateri drugi deželi 200 kron v deželni zaklad in sicer je ta svota za plačati pri ravnateljstvu vinorejske šole v Mariboru.

Gradec, v aprilu 1903.

912

Štajerski deželni odbor.

Kovaški učenec

sprejme se v učenje pri kovaču za orodje in podkovanje, Juriju Fröhlich v Lipnici Leibnitz).

861

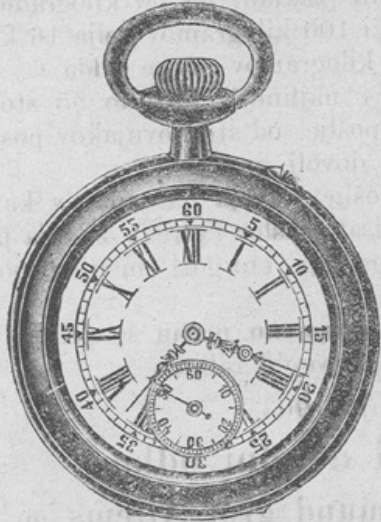
Najcenejša razpošiljalnica dobrih ur, za katere se 3 leta pisмено jamči (garantira).

879-C

HANNS KONRAD

fabrika za ure in razpošiljatev zlatnine
v Mostu (Brüx) 194 na Češkem.

Nikelnasta cilinder-remonter-ura, najsolidnejše izdelana, s kazalnikom iz emajla in s sekundnim kazalom gld. 2.50, 3— in 3.50, prve kakovosti gld. 4.50. Z dvema oklepama gld. 5.80, z finim izdelkom „Uranija“, odprta gld. 5.50. Ravno ista z dvema oklepama gld. 6.50.

Za vsako uro se tri leta pisмено jamči.

Konkurenčna ura budilnica

po americkem sistemu, katera v vsaki legi gre, in sicer na anker ter se da tudi z lično pripravo budilna uprava vstaviti, v nikalnastem okrovu gld. 1.50, 3 komadi 4 gld.; z kazalnikom, ki se po noči sveti, gld. 1.75, 3 komadi 5 gld.; z kalendrom gld. 2.60, z podobami, ki se gibljejo gld. 2.60.

Srebrna cilinder-remonter-ura

z belim ali slikanim kazalnikom iz emajla s sekundnim kazalom in najfinejšim stalnim steklom, zelo solidno izdelana gld. 4.80, z dvema oklepoma gld. 5.80, izdelana na anker gld. 8.75.

Za uro se 3 leta pisмено jamči.

Čeniki, v katerih je nad 600 podob, se pošljejo na zahtevanje vsakemu zastoj in poštnine prosto.

Št. 17124.

Razglas.

Občinski in okrajni zastopi in gospodarske podružnice na Štajerskem lahko dobivajo smodnik (pulver), ki se rabi za strelanje proti toči, po znižani ceni, in sicer en kilogram za 76 vinarjev od štajerskega deželne odbora, namreč:

- a) zaboj (kišta) z 25 kilogrami,
- b) v sodčeku ali v vreči z 112 kilogrami.

Naročiti se mora pri štajerskem deželnem odboru v Gradcu in sicer pravočasno, t. j. dva do tri tedne prej ko se rabi, da se stem zabrani zamuda pri pošiljavi, ker vsak dan ne vozi vlak, kateri prevažajo snovi, ki se morajo strogo obvarovati in nadzorovati, da se ne užgejo.

Pri naročitvi se mora natanko popisati zadnja postaja (štacija), na kateri se bode smodnik od naročilca sprejel.

Smodnik se bode razpošiljal od c. in kr. artilerijske zaloge, in sicer od magacina za smodnik v Kalsdorfu pri Gradcu.

Zaboj z 25 kilogrami smodnika velja z voznino od magacina do postaje Kalsdorf

vred 20 kron 44 vin. Sodček z 112 kilogrami stane 93 kron 17 vin.

Znesek za smodnik se mora z naravnim vred poslati na štajerski deželni odbor.

Nepoškodovani sodčki in vreče se vrnejo vzamejo zopet nazaj. Za vporabo se vrne 15% in se mora za te sodčke, oziroma za vreče plačati voznina do postaje Kalsdorf od odjemalca.

Povdarja se še, da se smodnik, ki je namenjen za streljanje proti toči in radi tega tudi tako po ceni od deželne odbora prodaja, nikakor ne sme rabiti za kak drugi namen.

Gradec, dne 23. aprila 1903.

Štajerski deželni odbor.

Grof Attems m.

914

Proda se zidana hiša

z večimi sobami. Hiša je zidana, v njej se nahaja trgovina z meškim blagom, trafika, točenje žganja, točenje piva in zaloga moke.

K hiši spadajo 4 orali (johi) lepega posestva. Tik hiše je lep vrt.

Vpraša naj se pri Antonu Mauriču v Črešnjevcih Radgoni.

Tvar pošilja

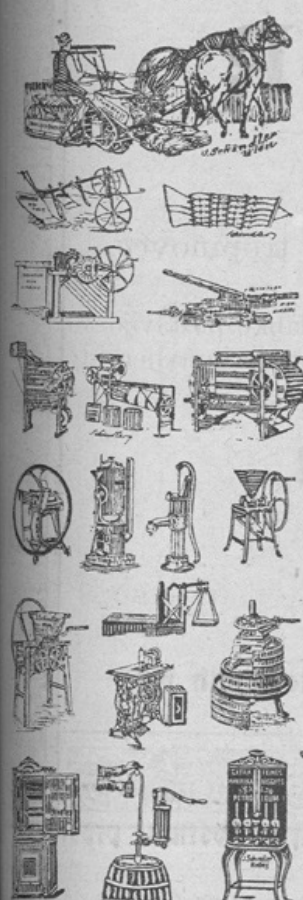
Za dokončanje kakor tofo, ta kodljivo P... zana l... je bri... e tako... tudi tako... ela od... akih br...

Najboljše prosto r... troje za deluje k... fa... Po podjetje sreb nim...

Ivan Schindler, Dunaj, III/1, Erdbergstrasse 12

pošilja že veliko let dobre znane stroje vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe: 900

mline za sadje, mline za grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljska orodja, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamoreznice, stroje za rezanje repe, stiskalnice za seno, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake, sesalke za gnojnice, železne cevi, vodovode i. t. d.

od sedaj vsakomur po zopet izdatno znižanih cenah!

Ravno tako vse priprave za kletarstvo, medene pipe, sesalke za vino, gumijeve ploče, konopljene in gumijeve cevi, priprave za točenje piva, omare za led, stroje za sladoled, priprave za izdelovanje sodavode in penecih se vin, mline za kavo, dišavo i. t. d., stroje za delanje klobas, namizne tehtnice, steberske tehtnice, tehtnice na drog, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestavov, stroje in orodja za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje in pleskarje i. t. d.

vse pod dolgoletnim jamstvom! po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke.

Ceniki z več kakor 400 slikami brezplačno in franko.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler

Dunaj III/1, Erdbergstrasse 12.

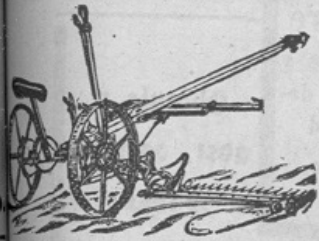
Za škropljenje v vinogradih, za pokončanje vseh škodljivcev na drevju, kakor tudi za pokončanje divjega žerjoka, takozvanega hederiha in drugih škodljivcev je najbolj pripravno sredstvo **Ph. Mayfarth-a & Co. patentovana brizgalnica**

„SYPHONIA“

je brizgalnica, katera sama deluje, bodisi, da je tako napravljena, da se mora voziti, ali pa tako, da jo nese posamezen delavec na hrbtu. Toraj brez vsakega dela od strani delavca razškropi ta brizgalnica tekočino po rastlinah. Takih brizgalnic je do sedaj že več tisoč v uporabi.

Najboljši stroji za sejati

so stroji **Ph. Mayfarth-a & Co. „Agricola“**. (Sistem na rivajoča kolesa.) Ti stroji so pripravni za vsakovrstno seme in vsako množino semen, in sicer ni treba pri tem koles premeniti. Rabijo se lahko za brege in ravnine. Premikajo se jako lahko, trpijo jako dolgo. Cena jim je zelo nizka, radi tega se s pomočjo teh strojev prihrani mnogo dela, časa, denarja.

boljše stiskalnice (preše) za seno in slamo, ki se rabijo lahko s roko, stroje za turščico (kuruzo) lušiti, mlatilne stroje, vitala, stroje za čistiti, trieure, stroje za kositi, pluge, valarje, brane i. t. d. kot specialitete po najnovjših in priznanih najboljših konstrukcijah

PH. MAYFARTH & Co.

fabrika za poljedelske stroje, **Dunaj II, Taborstrasse 71.**

je bilo odlikovano z več kakor 450 kolajnami (medaljami), med temi z zlatimi in bronastimi. Obširni ceniki in mnogo pohvalnih pism se pošilja zastoj Zastopniki in preprodajalci se iščejo. 884

G. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise gledé tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

744

FRANZ SODIA

844

tvornica pušk (Gewehrfabrik in Ferlach Kärnten)

priporoča izvrstne puške, kakor puške za šrot in kroglje, najizbornejša dovršitev za streljanje; ročno delo z jamstvom. — Velike ilustrovane cenike s podobami pošiljam vsakomur, kdor mi pošlje 15 kr. v markah poštne prosto. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohval. Kdor bi mojim ne bil zadovoljen, tistemu ga zamenjam ali pa vrnem denar. Moja zaloga je jako velika.

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

Cela sešita rjuha (plahta) za posteljo 2 1/2 ali 3 metre dolga, velja samo 1 gld., oziroma 1 gld. 20 kr. — Najlnejša sešita rjuha iz tenkaga domačega platna 2 1/2 m dolga, velja samo 1 fl. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav je platno 160 cm široko, meter samo 60 krajcarjev. — Domače platno za „štrozoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 ali 35 kr.

Brata Slawitsch

899

trgovca v Ptuj, Florijanski trg.

Zaradi smrti

se prav po ceni takoj proda

paromlin (Dampfmaschine)

kateri prav dobro uspeva. K temu paromlinu spada žaga za deske, kakor tudi trgovina za špecerijo in moko ter trgovina z deskami. Ta mlin se nahaja v **Orehovcih**, 25 minut od mesta Radgone. Vpraša se naj pri gospodični **Beti Gottscheber**, grajščakinja v **Orehovcih**, pošta Radgona. 897

Carl Hantich

državno izprašani nadlogar, gozdarski zemljemerec in oblastveno potrjeni civilni zemljemerec

v **Mariboru**

Priporoča se v zaanesljivo izvrševanje vseh v geometrično in gozdarsko svrhu spadajočih del. 607

FRANZ KAISER

žganjarnica v Ptuj.

Priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnega žganja, kakor tropinovec, slivovko, droženko, brinjovec in vsakovrstno rosoglijo.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tik moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako se primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljen, povrniti tudi stroške mitnice (maute).

Kupite enkrat na poskus!

Pismena naročila se vestno in točno izvršujejo.

902

Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

☛ Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnih vin.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilnišnem uradu.

Mestni denarni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8—12 ure.

Občenje z avst. ogersko banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo

tiči na
odstran
nejše z
najbolj
spešuje
Dr. Ros
Dr. Ros
Pro i v
Zaloga
Hi
pa
dobi r
per čev
ljev za
Vsi
di in f
Te
a za č
C,7
Ak
na za

OS. KOLLENZ
zaloga steklarskega in porcelanskega blaga v Ptuj.

Strogo solidna postržba.

Najnižje cene.

Priporočam mojo bogato zalogo namizne posode za jedila, čaj (te) kavo in sicer za privatno uporabo kakor tudi za gostilne.

V moji zalogi imam tudi vsakovrstne svetilnice (lampe) in sicer take, ki so najprostejše, pa tudi take, ki so najfinejše izdelane. Ravno tako se nahajajo v moji zalogi vrtno kroglice vsake velikosti in barve, zrcala (špegli), vsakovrstne steklenice in kupice, navadne, stisnjene in tudi brusene.

Okviri (reme) za podobe, kuhinjska posoda iz kame-mine (Steingut) in iz emalja i. t. d.

Vsakdor si lahko to mojo zalogo ogleda, ker sem prepričan, da mu bode to ali ono ugajalo. 903

Tudi prevzamem in izvršim hitro in po nizki ceni vsakovrstna v mojo stroko spadajoča naročila ticoča se novih stavb in popravil.

909

Oznanilo.

V obče se naznanja sklep odbora hranilnice v Ljutomeru, vsled česar se bodejo od 1. julija 1903 naprej obresti od vlog

od $4\frac{1}{2}\%$ na 4%

in od hipotečnih posojil

od $5\frac{1}{2}\%$ na 5%

znižale, letna plačila na račun glavnice pa

od $1\frac{1}{2}\%$ na 1% povikšale.

Z ozirom nato ostanejo polletne rate tako visoke, kakor do sedaj, toda od 1. julija 1903 naprej se bodejo samo 5% obresti računile, ostali znezek pa se vzame na račun kapitala.

Hranilnica v Ljutomeru

26. aprila 1903.

Ravnateljstvo.

Ohranitev zdravega želodca

Če največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega zaprtja. V ta namen naj se rabi najpripravnije znano sredstvo **dr. Rose balzam za želodec**. Ta je narejen iz najboljših iziskanih zdravilnih zelišč za lek. Vzbuja apetit in pospešuje prebavljanje ter provzroča lahko odvajanje tako, da služi z najboljšim uspehom za gojenje želodca.

Svarilo! Usi deli embalaže imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga lekarna **B. Fragner-ja** v Pragi c. kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“ Praga, Mala Strana, ogel Herudove ulice.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Razpošiljati K 2-56 se pošlje velika steklenica in za K 1-50 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske. V Ptuj v lekarni g. Ignaca **Behrbalb** (spodnja lekarna). 896

Hitra razprodaja!

pare čevljev za 2 gld. 80 kr.

Če radi nakupa velike kvantitete iz nekega konkurza samo kratek čas. Čevljev za moške, 14 cm visoki (za vezati), jako elegantni, 1 par za ženske, 14 cm visoki (za vezati), 1 par čevljev za otroke.

Vsi trije pari imajo dobre in močne podplate, so po najnovejši in fasoni prav elegantno izdelani. Velikost po želji.

Čevlje razpošilja po poštne povzetju (Nachnahme) razpošiljalni čevlje

Ch. Jungwirth, Krakau.

Če ne ugajajo čevlji, se zamenjajo in se pošlje drugo blago ali vračevanje denar nazaj. 909

Nova trgovina.

Usojam si p. n. občinstvu naznaniti, da sem odprl v Ptuj, gospodske ulice (Herrengasse) št. 4, nasproti gornje apoteke

ново trgovino s špecerijskim blagom, z deželnimi pridelki in s pivom v steklenicah.

Tudi imam bogato zalogo secesijske kuhinjske posode iz emalja, katero izdeluje znana tovarna (fabrika) v Presburgu.

Kupujem tudi deželne pridelke po najvišji ceni, kakor jajca, puter, sir, vrhnje (smetano), vsakovrstni fižol, zelenjavo in sadje.

Prizadeval si bom vedno, da bode moje blago najboljše in po najnižjih cenah. Zagotavljam Vas najsolidnejše postrežbe in prosim, da bi moje podjetje podpirali.

Kdor bode skusil enkrat pri meni kupiti, bode prišel gotovo zopet rad drugikrat k meni.

Z najodličnejšim spoštovanjem

917

Karl Wratschko.

Hans Wouk

vinski trgovec

v Poljčanah na kolodvoru (banhofu)

naznanja slavnemu občinstvu, posebno kmetovalcem in posestnikom, da je z dne 1. okt. otvoril v svoji hiši

trgovino z mešanim blagom.

Ima vsakovrstno špecerijsko, sukнено, platneno in galanterijsko blago ter železnino v obilni zalogi.

Blago je popolnoma novo in frišno ter se dobiva vse po najnižjih cenah.

Kupuje tudi jajca in vsakovrstne druge poljske pridelke po najboljših cenah.

Na obilno prodajo in kupovanje se priporoča

810

Hans Wouk.

Styria=becikelni

novi modeli 1903

ki so sedaj najboljši in najmenitnejši fabrikat, veljajo samo 80, 100, 120 in 140 gold.

Na obroke (rate) prodajava po ugodnih pogodbah samo zanesljivim kupcem.

Dobre, že rabljene becikelne prodajava po 40 do 60 gold. 831

Brata Slawitsch v Ptuju.

Za sv. birmo

priporočova sledeče najnovejše reči:

Jako lepe vence (krancelne), trakove iz svile in atlasa, ravno tako vsakovrstne fine čipke (špice), beli batist, potem nogavice, rokavice, križece, ki se nosijo okoli vrata in različne igle za lase.

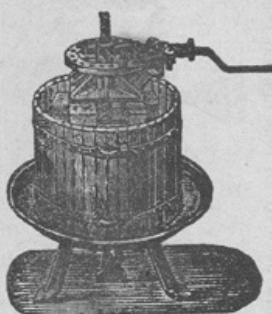
Prosiva, pridite naju obiskat, ker vas zagotoviva, da so najine cene jako nizke in da je postrežba, kakor obče znano, točna in dobra.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptuju, Florijanski trg.

895

Vse stroje za poljedelstvo in vinorej

Brizgalnice za sadno drevje z mešalom za mešanino iz bakra in v tako, da se najedenkrat na dve cevi

brizgalnice (strealjke) za sadje drevje z natanko namjerno petrolmešanico,

svetilnice na acetilen da se ulove leteči hrošči

hidravlične stiskalnice za v stiskalnice za vino in ovojče s diferencialnim pritiskom

stroje za drobljenje stiskanice,

čisto nove mline za grozdje, nove priprave proti peronospori in za žvepljenje,

sesalke za vino, cevi za vino, kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo, kot

zbiivalnike (trieure), mlatilnice, vitale (gepel) i. t. d.

razpošilja kot specialitete po najnižjih tovarniških cenah

IG. HELLER, DUNA

768

II., Praterstrasse 49.

Cenilniki zastoj in franko.

Dopisuje se v vsih jeziki

Najizvrstnejše in najboljše tamburice (glasbeno orodje) izdeluje in razp

Prva sisečka tovarna tamburic

J. Stjepušin

Sisek (Hrvaško).

Ta tovarna je bila odlikovana na Pariški razstavi leta 1900 in na Milenijski razstavi leta 1889

Razven vsega glasbenega orodja so vsakovrstne sekirice (note) za različne štrumente v zalogi. Priporočajo se in gosli, citre, kitare, mandoline harmonike, okarine. Za vsaki inštrument se ja

Veliki cenik (Preiskurant) s slikami pošlje na zahtevanje zastoj.

899 Prosim, pridite gledati

Karl Pentek

urar, srebrar in zlatar

glavni trg št. 1 Ptuj glavni trg tik mesarja gospoda Luttenberga

priporoča svoje

ure, prstane, vežice za ure in uha

Vse po najnižji cen

Za vse ure se jamči. Švicarske žepne ure iz nikeln

tri goldinarje in dražje. Srebrne žepne ure od 4 gold. 50 naprej. Budilnice za 1 gold. 50 kr. in više. Vsa popravila se točno in hitro izvršijo in se za nje jamči.

Opozarjam še mojo bogato zalogo uhanov in prstanov iz srebra, zlata in drugih kovin. Srebrni prstani za zaročence od 40 kr. naprej

777

Brata Slawitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne šivalne stroje

(Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A . . . 70 K — h

Singer Medium 90 " — "

Singer Titania 120 " — "

Ringschifchen . 140 " — "

Ringschifchen za

krojače . . 180 " — "

Minerva A 100 " — "

Minerva C za krojače in čevljarje . . . 160 " — "

Howe C za krojače in čevljarje . . . 90 " — "

Cylinder Elastik za čevljarje 180 " — "

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 765

Svarilo!

Naznanjam slavnemu občinstvu v Ptuj in v okolici, da
I. ptujski mehanična delavnica za popravila šivalnih strojev, bicikelnov, glasbenih avtomatov in hišnih telegrafov ter delavnica za poniklanje ne nahaja več v Poštnih ulicah (Postgasse) št. 14, tudi ne več na Florijanskem trgu, ampak

v Barvarskih ulicah (Färbergasse) št. 7.

Vsakovrstni deli za šivalne stroje se dobijo po najnižjih cenah.
 Spoštovanjem Gertrud Spružina.

Ptujsko kopališče

Gorna dravska ulica v Ptuj.

Vsaki dan kopele v banjah, pršne in mrzle kopele.

Vsaki torek, četrtek in v soboto soparne kopele in sicer ob pol eni uri popoldan. — Soparne kopele imajo take vspehe kakor krapinske toplice. Daljša pojasnila daje gosp. Jos. Rasimir in v kopališču samem.

Pozor beciklisti, krojači in šivilje!

popravila bicikelnov, šivalnih strojev in poljedelskih strojev se najbolje in najceneje izvršijo.

zalogi imam vedno nove vsakovrstne dele (Bestandteile) za stroje.

prodajam poljedelske, gospodarske stroje na obroke iz najboljših tovarn.

temeljito izvežban mehaniker, ker služboval sem že v Ameriki in na Angleškem.

imam v zalogi vedno že rabljene in dobro ohranjene becikle od 30 gold. dalje.

S spoštovanjem Anton Fink

mehaniker v Ptuj, Postgasse šte. 14.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apothek des A. Thierry in Pregrada bei Rehišch-Sauerbrunn.

Pri slabem prebavljanju in njegovimi postranskimi posledicami, kakor pri kolcanju, pri zgagi, pri napenjanju želodca in sploh, ako se v človeku preobilno napravi kisline; ako ma čut, kakor da bi bil preveč napolnjen itd., se naj vzame na en kosček sladkorja 20 do 40 kapljic

A. Thierry-jevega balzama.

S tem se doseže, da takoj nehajo bolečine, da se okrepi želodec in poneha kašelj. Ta balzam je tudi za zunanjo porabo ter vpliva na rane tako, da kmalu zacelijo in več ne skelijo.

Posebno naj se pazi na zeleno, v vseh državah zaznamovano varstveno znamko (marko) nuno in na zavitek, v katerega so vtisnjene besede Ich dien. Brez teh znamenj naj se vsako drugo tako zdravilo kot nepravo ne sprejme.

Dobiva se ta balzam po pošti (frankirano) brez vsakih drugih stroškov, in sicer 12 malih ali pa 6 večjih steklenic za 4 krone, katere se morajo prej poslati.

Naslov je: Apotekar Thierry (Adolf), lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogački-Slatini.

A. Thierry-jevo pristno centifolijev vlačilno mazilo

je najkrepkejšo vlačilno mazilo, katero s tem, da povzroči temeljito čiščenje, bolečine olajšuje in to še pri tako zastarelih ranah. To mazilo odstrani skoz omehčanje v rani se nahajajoča tuja telesca vsake vrste. S pošto 2 lončka 3 korne 50 vinarjev.

Apotekar Thierry (Adolf), lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogački-Slatini.

Ogiblje naj se ponarejenja in pazi na gornjo na vsakem lončku vžgano varstveno znamko in firmo. 745

Veliko presenečenje!

Še nikoli take priloznosti.

500 kosov za samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena, 36 ur tekoča, precis. anker-ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, 1 mod. kravata za gospode, 3 fine žepne rute, 1 prstan za gospode z imit. žlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodke, 1 eleg. broša za dame, 1 lepo žepno zrcalo, 1 usnjati mošnjiček za denar, 1 žepni nožič, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za na prsa; vse iz double-zlata s patentovano zapono 1 lepi album s 36 slikami, 6 komadov smeh vzbujajočih predmetov za mlade in stare, 1 jako koristno navodilo za zlaganje pisem, 20 pisarniških predmetov in še 400 različnih predmetov, ki so jako potrebni. To vse skupaj z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, velja samo 1 gld. 80 kr. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej skoz Dunajsko razpošiljalnico

Ch. Jungwirth, Krakau f 14.

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Josef Pirich mlajši

usnjar v Ptuj št. 2 pri mostu

naznanja, da kupuje goveje, svinjske, konjske in te-
 lečje kože po najvišjih cenah.

Izdeluje vsakovrstne kože po najnovejši stroki in najceneje.

Priporoča svojo bogato zalogo domačega, vsakovrstnega usnja in drugih potrebščin za čevljarje na drobno in debelo. Pismena naročila se izvršijo točno,

Kdor poskusi pri meni kupiti enkrat, kupil bode rad večkrat.

776

Tovarna za opeko in peči F. P. Vidic & Comp. v Ljubljani

ponudi poljubne množine
zarezane strešne opeke (Strangfalz-Dachziegel)
rudeče in črne

in glinastih peči

v raznih barvah in oblikah.

Na željo pošljemo drage volje vzorce in nastavimo najnižje cene.
Solidna, dobra in točna postrežba.

Važno za čebelarje!

V zalogi knjigotržnice W. Blanke-ja v Ptuj
se dobijo

Nauki o čebeloreji

po Celestin Schachinger-ju poslovenil Avgust Lukežič, učitelj.
Obsega vse podatke o razvoju čebele, njenem delovanju itd.
Cena 20 h, po pošti 25 h.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekla-
danja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana.
— Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji
ali

Ant. Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 34. 876

Prosim brati!

Podpisani priporočam svojo bogato
zalogo posebno v Švici nakupljenih zla-
tih in srebrnih ur, veliko zalogo zlat-
nine in srebernine po čudovito nizkih
cenah.

Sreberna oklepna verižica 30 cm dolga, 15 gramov težka gl. 1-10
" " " 30 " " 20 " " " 1-40
" " " 30 " " 50 " " " 3-20
" " " 30 " " 100 " " " 5-

Ura budilka gl. 1-50 in 1-90. — Sreberne žepne ure od gl. 4- dalje,
nikelnaste gl. 2-50.

Prosim zahtevajte veliki cenik, katerega pošiljam zastonj in poštne prosto

Franz Čuden, urar in trgovina zlatnine in srebernine, delničar prve švicar-
ske tovarniške družbe ur v Bilu in Genovi, zalagatelj c. kr.
dolenjske železnice.

Ljubljana, glavni trg. 746

Vse blago je pri c. kr. kontrolnemu uradu puncirano.

Vozičke za otroke

v katerih lahko otrok sedi, pa
tudi take za ležati, imata vedno
v zalogi in priporočata

Brata Slawitsch

770 v Ptuj.

Cena: 12, 16, 20, 30, 36 do 40 kron.

Ceneje kot povsod!

Lastni izdelek

Joh. Kulic

kamnoseški mojster
sodnijsko zaprisežen
zvedenec

Celje-Gaberje št. 6

priporoča cenjenemu občinstvu na deželi svojo bogato zal-
og najboljših nagrobnih spomenikov v vseh sienit-marmor in peš-
nokamnatih vrstah po najnižjih cenah.

Prenovljanje starih nagrobnih spomenikov, kakor na-
pozlačenje starih napisov najlepše in najceneje.

*Preračuni stroškov in narisi na zaht-
vanje zastonj in franko.*

Opomba. Tistim cenjenim odjemalcem, kateri se
oznanilo tega lista sklicujejo, še posebej
znižane cene.